

(המשך מעמוד 24)

דורות. כל מיצרי שהוא מעל לגיל 45 זוכר מאבק זה היטב, והשתתף בו אי-שית. אבות מספרים על כך בגאווה לבני-הם, ומצרים צעירים רבים יודעים לספר כל פרט על מאבק זה.

ערת מציגה האופוזיציה את נוכחות ה- כוח האמריקאי (שהוא, "רב-לאומי" רק להלכה) בכיבוש חדש, גרוע מן הכיבוש הבריטי לפחות חלק מן הציבור - האינטליגנציה ובני המעמד האמיד - עלול להתייחס לטענה זו בכובד ראש. ה- רגישות כלפי כל כיבוש זר הוא חלק מן המנטליות המצרית, תוצאה של טראומה עמוקה.

יש להודות שהאמריקאים מתי-נהנים במצרים, כדרכם בחוסר-הבנה תחומי. אטימותם כלפי רגני-שותם של המצרים מדהימה ממש.

„מקומך

בבית הסוהר!

היה כדאי לאמריקאים להצניע את עצמם בימים הראשונים של המיש-טר החדש, כדי לאפשר לנשיא מובארק להראות את עצמו. בכל זאת הבליתו האמריקאים את עצמם במקום, בצורה בוטה, כימעט גסה.

המישלחת האמריקאית להלוויית אל-סא-דאת היתה מוגזמת ביותר - מה גם שהנשיא רולנד רגן עצמו פחד מהגניע לשם. בניגוד למנהג בנין, הגנרל אל-סנדר היג, שאינו מופת להתנהגות של-הצניע לכת, מיהר להכריז כי אמריקה הוציאה 25 מיליון דולר לאבטחתו של סא-דאת, וכי מטוסי-איוואקס גוייסו לא פעם כדי לאבטח את סאדאת. ידועה זו כי בים-טחון נשיאם היה נתון בידי האמריקאים לא היתה מחמאה למצרים - מה גם כאשר זה נמסר למחרת הכישלון הנורא של שירותי-הביטחון המצריים בעת ההתי-נקשות בנשיא.

האופוזיציה מנצלת את כל השגיאות האלה כדי להחזיר לציבור שלה את ה- הכרה: אין זה שלום עם ישראל, אלא כיבוש אמריקאי, אם תפרוץ מלחמת-עו-לם שלישית, תהווה מצריים מטרה לה-צצה גרעינית סובייטית. ביגלל נוכחות ה- בסיסים האמריקאיים על אדמתה, קמפי-דייוויד היה היתה אלא התחלה של הכי-בוש האמריקאי.

„אנחנו בעד שלום עם ישראל, אך נגד שלום אמריקאי“ אמר אישיהאופוזיציה. „אין אנחנו יכו-לים לסבול על אדמתנו כוח אמרי-קאי, שלעולם לא נוכד לסק אתו, אפילו אם נשיג ענייך הפכם עם ישראל“

יש לאיש גם תלונות על הישראלים. אחד מידידיו סיפר על גברת ישראלית, שצעה להגמונית. הנהג לא הבין אנגי-לית, ועל כן ביקש מעובר-אורח התרגם לו את דבריה. עובר-האורח היה מאנשי האופוזיציה השמאלית, וכשגודע לו ש-האשה היא ישראלית, סירב לעזור. הת-פוצה האשה הישראלית, לדבריו: „מה, עוד יש כאלה? אמרו לנו שכל האנשים כמותם כבר בבית-הסוהר!“

העיר הניש, שפעל בעבר לא-מעט למען שלום עם ישראל, כי-שזה היה עריון מנופוז של ה- שמאד: „למה אתם, הישראלים, בדיכך ממהרים לנורמליזציה? ה- נורמליזציה צריכה להתבשל. אם מנסים לדחוף אותה, זה רק מונע ומפריע. הפיתרון צריך להיות עם-העם, ולא בכפייה. וכודאי לא כי-כפייה של ארצות-הברית!“

קומוניסטים

במחתרת

מ דוע אין המישטר אוסר את מיפלגת-השמאל, כפי שאסר את הקומוניס-טים והקנאים המוסלמיים?

מסביר איש-האופוזיציה: „יש לנו 170 אלף חברים. אם תוצא המיפלגה אל מחוץ לחוק, 70 אלף ילכו הביתה. 50 אלף יישבו בבתי-הקפה ויקטורו. אך 50 אלף האחרים יירדו למחתרת, כמו הקומוניס-טים, וחלק מהם יצטרפו לקומוניסטים. זה לא כדאי לשילטונות.“

המיפלגה הקומוניסטית קיימת, ולאחר-נה אף קיימה ועדה ארצית ופירסמה את החלטותיה - הכל במחתרת. האיש סיפר כי אחרי המהומות של

ינואר 1977 (כאשר נשרף רובע של קא-היר עליידי ההמון הזועם, אחרי שהועלה מחיר הלחם) נאסרו אלפים מחברי מיס-לגת-השמאל, ופוטרו קצינים, מורים ופרו-פסורים מחברי המיפלגה. בכל זאת גדל, לדבריו, מיספר החברים בה.

את מצב-הרוח המורז בקאהיר אחרי מות אל-סאדאת הסביר האיש בכך שההמונים איבדו בשנתיים האחרונות את אמונתם. בכותל של השלום לשפר את מנת-הלחם, „אילו העם היה באמת אבל על סאדאת כפי שהתאבל בשעתו על עבד-אל-נאצר, שום כוח בעולם לא יכול היה למנוע בעד ההמונים מלפרוץ לרחובי“ טען.

לנכי עתידו של חוסני מובארק התבטא בזהירות. „הוא שונה מקודמו, אך אי-אפשר לדעת איך,“ אמר. „במישטר כמו שלנו, הסגן שותק תמיד. הוא מסתיר את די-עותיו ואת יכולתו. איש אינו יודע מה הוא רוצה באמת. רק עכשיו אחרי שהפך נשיא, נדע מי הוא.“ לדבריו קוראים למובארק ברחוב „מר מזל“ או „מר מיקרה“.

רק

ירושלים!

י כיום התרשמותי מכל השיחות האלה הוא אופטימי למדי לגבי המשך השלום והנורמליזציה - להבדיל מסיכויי השלום הכולל והפיתרון האמיתי.

יש אופוזיציה במצריים, אך נראה כי אין בה כדי לערער את המישטר. השמאל משפיע על מיגור חשוב אך מצומצם של הציבור - האינטליגנציה. אין לו שו-רשים בהמונים. האיטלאם הקנאי משפיע על מיגור גדול יותר, העלול לבצע מעשי-טרור מרשימים, אך אין לו הכוח לכ-בוש את השילטון. מרכיז הכוח במדינה, כד נדמה, תומכים בשילטון החדש. הפיכות שהביאו לכריתת השלום עם ישראל קיימות ועומדות. אין על מצריים שום לחץ ממשוי לני-טוש דרך זו.

העולם הערבי מפורד. אשף, שהיה יכול ליצור מצב חדש נלחץ בין אבני-הריחים של הלחץ היס-ראלי, הלחץ הסובייטי והלחץ הסורי, שלא לדבר על הלחצים הפנימיים של קבוצות קנאיות והרפתקנים צעירים, ונראה כי כי-עתיד הקרוב אין בכוחו לעשות דבר. תוכנית-השלום של הנסך הסעודי פאהד, שיכולה היתה לשמש כאלטרנטיבה ל-קמפי-דייוויד, נתקעה בינתיים בסבך דיפי-לומטי, ואין היא יכולה להתגשם. מול פני ההתנגדות הישראלית הטוטאלית, על כן נראה שיש בסיס להערכה המצרית, ששום דבר דרמאטי לא יתרחש ואינו צריך להתרחש.

צפון-סיני יחזור באפריל, מפני שגם לשילטון הישראלי וגם לשילטון המצרי יש עניין חיוני בקיום חוזה-השלום כל-שוננו. גם לאחר מכן לא תהיה הידרדרות דרמאטית של היחסים בין מצריים וישראל, אם כי יתכן שמצריים תנקטו סיג-נון חריף יותר נגד המדיניות האנטי-פלס-טינית של ממשלת-בגין.

נראה כי המצב הנוכחי יכול להימשך זמן רב למדי. מצרי חשוב הישב והסביר לי כי ניתן לבזבז בנקל שש שנים מבלי שיזוז דבר.

אולם - אנחנו חיים במרחב. ובמרחב יש חומרי-נפץ רב. ה- בעייה הפלמטינית מתקתקת כי-פצצת-זמן, ובניגוד לכך התצפיות, משהו יכול לקרות. משהו יכול להתפוצץ בכל עת.

כשיצאתי לביקור זה במצריים הייתי בטוח שרבים שם אישמו את בגין ברצח סאדאת. אחרי הכל, אילו איפשר בגין לאל-סאדאת להשיג הישג בעניין הפלס-טיני, יתכן שלא היה קורה מה שקרה. לתמהוני, לא שמעתי טענה זו

אזא פעם אחת בזכו, בשיחה עם מצרי מן הצמרת - וגם הוא אמר זאת ברמז, ומייד החליק על פני הדברים. „לא, אל תפרסם את זה!“ יתכן שהופעת בגין בהלווייה והתנהגותו הנבונה אחרי הרצח החניקו באיבן כל נסיון להאשים אותו במה שקרה.

„המוסלמים הקנאים האלה - רק דבר אחד איכפת להם בשאגה ה-פלמטינית. רק משוגעים על ירדן-שלים. אינו ויתרה ישראל בעניין ירושלים, לא היה כל השאר איכ-פת להם.“

הבעל הוריד את כאשר נודע לו

שאינה הוא חי מזה שישה חודשים. טר ליקה ברנס, בת 32, מצאה את עצמה במרכזה של דרמה: בין בעלה הסרסור, קוקה ברנס, עבריון ידוע ופנים מוכרות במישטרת נהריה. ובין חברו של בעלה, רפיק מועדי, הדרוזי.

הקשר בין סוליקה ורפיק התחיל כשי-בעלה היה עצור בכלא. כשהשתחרר, סירבה האישה לוותר על אהובה הדרוזי. היא הודיעה לבעלה שהיא רוצה לחיות עם רפיק. הבעל, שהרגיש נכבד ומרומה, ירה במאהב. רפיק נפצע בשתי רגליו והוא נלקח מיד לבית-החולים.

„צחקו עלי

במישטרה“

מ ספרת סוליקה, האישה שבעטייה התחוללו היריות: „מגיל 12 אני נמ-צאת עם בעלי, יצחק ברנס. הוא הוריד אותי לזנות. הייתי ילדה קטנה, והוא הו-ציא אותי מבית-הספר. ברחנו מהבית ברמ-לה, ובאנו לנהריה.“

„עבדתי בשבילו שמונה שנים. הוא הגבר הראשון שלי וכל מה שאמר לי עשיתי. בזמן האחרון אני כבר לא רוצה לעבוד יותר. אז כל פעם הוא היה מאיים עלי עם אקדה. הלכתי למראלי, מפקד המישטרה בנהריה, וסיפרתי לו שיש אק-דה בבית. והם, שם במישטרה, צחקו עלי וזרקו אותי מהתחנה בגלל שאני זונה ויש לי חבר דרוזי.“

„את רפיק הכרתי דרך בעלי, קוקה. הוא מסתובב הרבה עם דרוזים. אין לו חברים יהודים. כי הוא מלא חשבונות, ומחפשים להרוג אותו. בעלי, שהוא גר-קומן וסוחר סמים וסרסור, היה מביא לי לקוחות ערבים וכושים, וחי על חש-בוני. כשהוא היה עצור בעכו שלושה חודשים, פגשתי את רפיק. נוצר בינו קשר ומאז לא נפרדנו. ראיתי שהבן-אדם לא מחסיר ממני דבר - קנה לי בגדים, שילם לי חשבונות מים, נתן לי כסף לאוכל וכסף לנסוע לראות את הילדה“

האשה: סוליקה ברנס

פ תאום קוקה שלף אקדה, כיוון את זה אל מול רפיק ואמר לו: „יא בן זונה, מה אני אעשה איתך?! תוך כדי דיבור הוא ירה שתי יריות. רפיק צעק: „חכה! קוקה קם ורץ. ואני, אני התבלבלתי באותו רגע.“ סיפר מוריס מועדי.

יום החמישי לפני שבועיים בנהריה, אחת אחר חצות, תושבי שכונת הפועלים קריית-עשור נמים את שנתם. צרור יריות פילח לפתע את האוויר. היורה נמלט דרך החורשה הסמוכה אל תוך החושך.

רפיק מועדי, תושב כפר ירכא ואחד מבני החמולה של השייח' ג'אבר מועדי, נורה בידי בעלה היהודי של האישה,

מאהבת ברנס

„מה עדיף, חומוס או סטייק?“